

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

Asia

Valitus Lohjan kaupunginvaltuuston päätöksestä § 5 / 15.1.2014, "Koisjärven alueen opetuksen järjestäminen".

Vaatimukset

1. Että hallinto-oikeus kumoaa päätöksen kokonaisuudessaan, ja että hallinto-oikeus välittömästi määrää mainitun päätöksen kokonaisuudessaan täytäntöönpanokieltoon asian käsittelyn ajaksi
2. Jos päätöstä ei kumota kokonaisuudessaan, että hallinto-oikeus kumoaa päätöksen lakkauttamisen ajankohdan, oppilaiden ohjaamisen muualle sekä kiinteistön käytön tai siitä luopumisen valmistelulta osin, ja että hallinto-oikeus välittömästi määrää mainitun päätöksen kokonaisuudessaan täytäntöönpanokieltoon asian käsittelyn ajaksi

Perustelut

Täytäntöönpanokielto

Lohjan kaupunginvaltuusto päätti § 5 / 15.1.2014

1. että Koisjärven koulun toiminta lakkaa lukuvuoden 2014-2015 alusta ja alueen oppilaat ohjataan Lohjan muihin kouluihin, ja
2. käynnistetään valmistelu Koisjärven koulun kiinteistön tulevasta käytöstä tai kiinteistöstä luopumisesta.

Asiana olevan päätöksen jälkeen Lohjan kaupunginvaltuustolle tehtiin 12.2.2014 kokouksessa aloite Koisjärven koulun kiinteistön myymisestä.

Valituksenalainen päätös ei ole luonteeltaan sellainen, että se on heti täytäntöön pantava, eikä päätöksen täytäntöönpanon keskeyttäminen tai kieltäminen aiheuta haittaa yleiselle edulle.

Lisäksi hallinto-oikeuden päätyessä kumoamaan päätöksen on tilanteen palauttaminen Lohjan kaupunginvaltuuston 15.1.2014 tekemää päätöstä edeltävään tilanteeseen mahdotonta mikäli asiassa ei anneta välitöntä täytäntöönpanokieltoa, ja Lohjan kaupunki ehtii toteuttaa suunnittelemansa oppilaiden siirron muihin kouluihin ja suunnittelemansa mahdollisesta kiinteistöstä luopumisesta ennen hallinto-oikeuden päätöstä.

Muut perustelut

Lohjan kaupunginvaltuuston päätös on tehty virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on asiasta päättäessään oikeuttanut ja perustanut päätöksensä väriin tosiseikkoihin, rikkonut yhdistymissopimusta vastaan, sekä ylittänyt toimivaltansa.

Lohjan kaupunki ja Nummi-Pusulän kunta allekirjoittivat yhdistymissopimuksen keväällä 2012, jolla sopimuksella päätettiin lakkauttaa ja liittää Nummi-Pusulän kunta osaksi Lohjan kaupunkia.

Yhdistymissopimus on lain mukaan sitova alkaen siitä kun yhdistyvien kuntien valtuustot päättivät sen hyväksyä. Yhdistymissopimuksen säännösten tarkoituksena on muun ohessa hillitä menoja lisäävien päätösten tekoa yhdistyvissä kunnissa ennen kuntien yhdistymisen voimaantuloa. Yhdistymissopimuksen ja Kuntajakolain mukaisesti yhdistymishallituksen tehtävänä on uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmistelu siihen asti kun uuden kunnan hallitus on valittu. Yhdistymissopimus on voimassa vuoden 2015 loppuun saakka.

Varsinainen yhdistyminen astui Valtioneuvoston päätöksen 323/2012 mukaan voimaan 1.1.2013, eli kesken koulujen lukuvuoden 2012 – 2013.

Yhdistymissopimuksessa sovittiin mm. että

- **lähipalvelut turvataan uuden kunnan alueella**
- uusi kunta aloittaa toimintansa 1.1.2013
- henkilöstön irtisanomissuoja alkaa 1.1.2013
- **uusi kunta sovittaa yhteen eri kuntien palvelujärjestelmät 1.1.2013 alkaen**
- että kunnalliset maksut astuvat voimaan 1.1.2013
- uuden kunnan hallintosääntö astuu voimaan 1.1.2013.
- **Minimikoulukokoperiaatetta (min. 30 oppilasta ja 2 opettajaa) noudatetaan siten, että mikäli oppilasmäärä on alle minimirajan kahtena perättäisenä lukuvuonna, koulun tulevaisuus otetaan päätöksenteossa käsittelyyn jo sopimuskaudella.**

Valituksen alaisessa päätöksessä ei ole kyse vanhan eikä uuden kunnan menoja lisäävästä toimenpiteestä (koulu on ollut olemassa jo ennen yhdistymistä), eikä myöskään uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmistelusta, koska yksittäisen koulun olemassaolosta päättämisen valmistelun ei voida laskea kuuluvan ”uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmisteluun”. Näin ollen Koisjärven koulun toiminnan jatkamisesta päättämisen valmistelu ei kuulunut yhdistymishallitukselle, jolloin yhdistymishallituksen toiminnan aikana ei asiaan ole kuulunut puuttua.

Sopimuksessa ei ole mainintaa sen säädösten voimassaolosta taannehtivasti, tai että sopimusta muuten sovelletaan sopimuksessa mainittujen ajankohtien suhteen taannehtivasti. Tällaisesta ei myöskään edes keskusteltu liittyvien kuntien mainittua yhdistymissopimusta valmistelleen suuren neuvottelukunnan asiaan liittyvässä valmistelussa. Yhdistymissopimusta ei näin voi soveltaa taannehtivasti.

Valituksenalaisen päätöksen sisältävästä kaupunginvaltuuston pöytäkirjasta ilmenee, että Lohjalla käytetään koulujen tarkastushetkenä syksyä vuosittain, vuonna 2013 tarkastuspäivä oli 20.9.2013. Pöytäkirjasta ilmenee myös, että asian valmistelussa on poikkeuksellisesti tarkasteltu lukuvuoden 2012 – 2013 kevätlukukauden oppilasmäärää Koisjärven koulussa.

Koska sopimuksessa nimenomaisesti sovittiin että palvelujärjestelmiä, kuten kouluja, sekä lukuisia muita asioita ja toimintoja, ryhdytään sovittamaan yhteen vasta liitoksen toteuduttua, eli alkaen 1.1.2013, on sopimuksen tarkoittama palvelujärjestelmien yhteensovittamiseen kuuluvan minimikoulukokoperiaatteen tarkastelun ensimmäinen mahdollinen tarkastelulukuvuosi lukuvuosi 2013 – 2014, koska tämä lukuvuosi on ensimmäinen kokonainen lukuvuosi yhdistymissopimuksen mukaisen palvelujärjestelmien yhteensovittamisen aloittamisen jälkeen, ja tämän lukuvuoden Lohjan koulujen tarkastushetki 20.9.2013 on yhdistymissopimuksen palvelujärjestelmien yhteensovittamisen aloittamisen jälkeinen ensimmäinen tarkastushetki.

Seuraava, eli järjestyksessä toinen tarkastushetki on syksyllä 2014, lukuvuoden 2014 – 2015 alussa.

Lukuvuosi 2012 – 2013 ei voi olla mukana päätöksen tarkoittamassa minimikoulukokoperiaatteen mukaisessa tarkastelussa koska sen lukuvuoden Lohjan kaupungin koulujen tarkastusajankohtana, syksyllä 2012, Koisjärven koulu tai sen toiminnan tarkastelu ei kuulunut Lohjan kaupungin, eikä yhdistymishallituksen, vaan Nummi-Pusulän kunnan toimivaltaan (ollen osa silloisen Nummi-Pusulän kunnan palvelurakennetta), eikä yhdistymissopimuksessa ole mainintaa sen taannehtivasta soveltamisesta. Kevätlukukauden 2013 oppilasmäärään perustuvan tarkastustuloksen käyttäminen tässä yhteydessä ei siis ole oikeutettua.

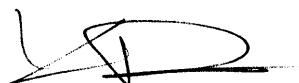
Näin ollen ei päätöksentekohetkellä ole voitu tarkastella Koisjärven koulun oppilasmäärää uuden Lohjan koulujen kahden perättäisen lukuvuoden koulujen tarkasteluajankohtana, joten asiaa ei olisi saanut yhdistymissopimuksen mukaan edes ottaa päätöksenteossa käsittelyyn.

Mikäli kuitenkin ensimmäiseksi mahdolliseksi tarkastusajankohdaksi katsotaan yhdistymissopimuksen alkamisen jälkeinen lukuvuoden 2012 – 2013 kevätlukukausi, ja että lakkautuspäätöksen tekeminen katsotaan siten yhdistymissopimuksen mukaan mahdolliseksi, tulee kuitenkin huomioida yhdistymissopimuksen kohdassa 4.1 ”Uuden kunnan strategia” sen 1. momentin viimeinen lause, jolla käytännössä kielletään mahdollisen lähipalveluihin, joihin koulun voidaan laskea kuuluvan, vaikuttavan lakkautuspäätöksen täytäntöönpano ennen yhdistymissopimuksen voimassaolon loppumista 31.12.2015. Koulun lakkauttamisen täytäntöönpano kesken lukuvuoden on lisäksi kuntaliiton ohjeiden mukaan kyseenalaista, jolloin lakkauttamisen mahdollinen täytäntöönpano siten, että Koisjärven koululla ei enää ole toimintaa, voi tapahtua aikaisintaan lukuvuoden 2016 – 2017 alusta, eli syksyllä 2016.

Yhdistymissopimuksen osapuolina ovat paitsi yhdistyvät kunnat, lisäksi nämä kunnat muodostavat kuntien jäsenet. Kunnan jäseniä ovat mm. henkilöt, joiden kotikunta kunta on. Kunnan jäsenillä on peruste vaatia, ja kunnalla velvoite tuottaa, yhdistymissopimuksen säädöksen ”Lähipalvelut turvataan uuden kunnan alueella” perusteella vähintään yhdistymistä edeltävän hetken taseisia lähipalveluja ainakin yhdistymissopimuksen voimassaolon ajan.

Näin ollen valituksenalaista päätöstä ei saa panna täytäntöön ennen yhdistymissopimuksen umpeutumista.

Kunnioittaen

Kim Rönberg